

Broedvogel monitoring Project Castenrayse vennen

Dit jaar hebben we met drie personen te weten, Jan Houwen, Hendrik-Jan van Telgen en Geert Custers het plan opgevat om broedvogels te inventariseren in het gebied Castenrayse vennen. In het verleden is dit gebied al regelmatig geïnventariseerd maar doordat tellers verhuist en of gestopt zijn was de laatste telling al van 2013. Zoals velen van jullie mogelijk weten is het gebied het afgelopen jaar ingrijpend aangepakt met als doel het grondwater vast te houden in het gebied en het creëren van een natuurlijke meanderende Lollebeek. Ook is het oude Schaatsven vrij gemaakt van planten en bomen alhoewel dit gedeelte nog niet helemaal afgerond is.

Het tellen van de broedvogels hebben we gedaan in het kader van Het Broedvogel Monitoring Project (BMP) van het Sovon. Doel van dit project is het vaststellen van de aantalsontwikkeling van alle Nederlandse broedvogelsoorten, inclusief exoten. Dit wordt gedaan door jaarlijks op een gestandaardiseerde manier alle vogels in het gebied te tellen. Dit wordt door vele vrijwilligers door heel Nederland gedaan. Tellen betekent dat elke zingende vogel wordt geregistreerd. Een zingende vogel is namelijk een vogel die een territorium heeft of probeert te krijgen om hier te gaan broeden. Van sommige soorten waarvan bekend is dat ze niet of nauwelijks zingen, worden ook zichtwaarnemingen geregistreerd als de vogels een binding hebben met het gebied. Een Buizerd in een boom wordt dus geregistreerd terwijl een hoog overvliegende Buizerd niet opgeschreven wordt.

In totaal hebben we 17 volledige rondes door het gebied gelopen. Daarnaast zijn we nog meerdere malen 's avonds in het gebied geweest om uilen en mogelijke andere nacht actieve vogels te zoeken. Aangezien vogels het meeste zingen vroeg in de ochtend zijn we meestal 45 minuten voor zonsopgang begonnen met de tellingen. Dit houdt dus in dat we in de loop van Mei al om 4.45 h begonnen met de telling. Na afloop van alle tellingen worden de aantallen territoria voor elke soort bepaald door de software van Sovon.

Aangezien de laatste telling al weer 9 jaar geleden is en het gebied erg veranderd is, is het moeilijk om deze tellingen met elkaar te vergelijken om daaruit trends te achterhalen. Wel kunnen we in algemene zin zeggen dat soorten gebonden aan struikgewas en riet veel minder aanwezig waren dan voorheen. Daartegenover staat dat er meer watergebonden vogelsoorten aanwezig waren. In de laatste rondes hebben we ook de IJsvogel enkele malen gezien maar dit was te laat om nog tot een geldig territorium te komen. Hopelijk volgend jaar wel. Ook een pionierssoort als de Kleine Plevier heeft het opengewerkte gebied meteen gevonden en succesvol gebroed.

Hoogtepunt van de tellingen was de vondst van een koppel Oehoes. Deze hebben we vele malen horen roepen. Het nest hebben we ook gevonden maar om het broedsel niet te verstoren hebben we dit pas na het seizoen bezocht. Hier hebben we eierschalen en afgekloven botjes gevonden. Een jonge Oehoe hebben we niet gezien of gehoord dus of het broeden succesvol is geweest is onbekend. Desalniettemin een zeer mooie waarneming voor onze omgeving.

Hieronder een
overzichtskaartje van het
gebied zoals het er voorheen
uitzag. Er zijn namelijk nog
geen actuele satellietbeelden.

Onderstaand de aantallen getelde territoria.

		2013	2022			2013	2022	
1	Grauwe Gans	2	12		38	Staartmees	2	7
2	Nijlgans	2	1		39	Fitis	31	5
3	Krakeend		1		40	Tjiftjaf	25	42
4	Wilde Eend	3	13		41	Kleine Karekiet	5	4
5	Kuifeend		1		42	Bosrietzanger	4	
6	Fazant	3	1		43	Spotvogel		2
7	Dodaars		1		44	Zwartkop	22	69
8	Sperwer	1	1		45	Tuinfluiter	14	10
9	Havik		1		46	Grasmus	18	2
10	Buizerd	2	2		47	Goudhaan	8	
11	Waterhoen	1	1		48	Winterkoning	12	78
12	Meerkoet	1	2		49	Boomklever	9	22
13	Kleine Plevier		2		50	Boomkruiper	16	51
14	Houtsnip		10		51	Spreeuw	10	12
15	Watersnip	1			52	Merel	28	29
16	Holenduif	7	10		53	Zanglijster	10	20
17	Houtduif	7	10		54	Grote Lijster	5	4
18	Turkse Tortel	4			55	Grauwe Vliegenvanger	2	11
19	Koekoek	3	3		56	Roodborst	11	52
20	Oehoe		1		57	Bonte Vliegenvanger	2	5
21	Bosuil	1	1		58	Gekraagde Roodstaart	4	1
22	Middelste Bonte Specht		3		59	Roodborsttapuit	2	1
23	Kleine Bonte Specht	4	11		60	Huismus		1
24	Grote Bonte Specht	7	23		61	Heggenmus	7	7
25	Zwarte Specht	2	4		62	Witte Kwikstaart	2	7
26	Groene Specht	5	7		63	Graspieper	5	
27	Wielewaal	2	2		64	Boompieper	9	7
28	Gaai	4	11		65	Vink	21	44
29	Ekster	5			66	Appelvink	5	9
30	Kauw	9			67	Goudvink	4	3
31	Zwarte Kraai	5	6		68	Groenling	3	3
32	Zwarte Mees	3	1		69	Kneu	1	
33	Kuifmees	5	5		70	Putter	2	1
34	Matkop	4	3		71	Geelgors	8	6
35	Pimpelmees	22	43					
36	Koolmees	22	41			aantal soorten	60	63
37	Boomleeuwerik		3			aantal territoria	444	752